

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Голова ТК 82

(підпис)

О.І. Бондар

10 березня 2016 року

ПРОТОКОЛ № 1

**засідання технічного комітету стандартизації ТК 82 «Охорона
навколишнього природного середовища України»**

м. Київ

10 березня 2016 р.

Зареєстровані та присутні згідно реєстру (додається), з яких членів ТК 82 – 26 осіб, за дорученням – 4. Кворум є.

СЛУХАЛИ:

Бондаря О.І., якій відкрив засідання та привітав всіх присутніх. В своєму виступі Олександр Іванович зазначив що технічний комітет стандартизації ТК 82 «Охорона навколишнього природного середовища України» був створений ще у 1993 році спільним наказом Мінприроди та Держспоживстандарту від 07.09.1993 № 125/80, як відокремлений структурний підрозділ Міністерства. В 2000 році він майже припинив свою діяльність, в наслідок чого втратив такі напрями стандартизації як «системи екологічного управління», «якість питної води», «грунти», які були передані новоствореним технічним комітетам за поданням інших органів державної влади (Мінекономіки, Мінагрополітики).

У 2005 році діяльність ТК 82 було відновлено завдяки спільним зусиллям Мінприроди та Академії, його структуру було реорганізовано, з врахуванням закріпленої сфери стандартизації та структури профільних міжнародних комітетів та підкомітетів. Діяльність ТК була поновлена відповідно до змін у сфері стандартизації, структурі та Положенні, затверджених відповідними наказами Держспоживстандарту від 11.03.2005 № 63 та від 16.12.2005 № 362.

Виконання функції секретаріату ТК 82 починаючи з 2005 року згідно наказу Держспоживстандарту від 11.03.2005 № 63 покладені на Державну екологічну академію післядипломної освіти та управління.

На даний час структура ТК 82 складається з 5 підкомітетів (ПК): «Екологічний аудит», «Оцінка життєвого циклу продукції», «Оцінка ефективності екологічного управління», «Управління відходами, їх знешкодження та переробка», «Екологічне спостереження».

За період діяльності ТК, починаючи з 2005 року, було розроблено: 18 проектів технічних регламентів, 68 проектів національних стандартів (ДСТУ) та 44 екологічних стандартів (критеріїв) для добровільної системи екологічної сертифікації та маркування згідно ISO 14024. Але в переважній більшості нормативні документи розроблялись на замовлення Мінагрополітики, Мінпаливвугілля, Мінекономрозвитку та Держенергоефективності, для потреб саме цих галузей. Також щорічно ТК 82 опрацьовує, надає відгуки та погоджує десятки нормативних документів (НД) інших ТК, за спорідненою сферою стандартизації, розроблених та надісланих на погодження іншими ТК.

Барановську В.Є., яка запропонувала учасникам засідання наступний порядок денний:

1. Про реформування системи стандартизації в Україні, статус і роль екологічних стандартів в системі технічного регулювання та адаптації законодавства України до актів права ЄС у сфері охорони довкілля.

Доповідач – Берзіна С.В., заступник голови ТК 82.

2. Про прийняття нових членів ТК 82.

Доповідач – Барановська В.Є., відповідальний секретар ТК 82.

3. Про зміни в структурі ТК 82.

Доповідач – Берзіна С.В., заступник голови ТК 82.

4. Про організацію роботи у сфері екологічної стандартизації та результати діяльності ТК 82 у 2015 році (обговорення проекту звіту).

Доповідач – Барановська В.Є., відповідальний секретар ТК 82.

5. Про організацію взаємодії ТК 82 з структурними підрозділами Міністерства екології та природних ресурсів України та іншими заінтересованими організаціями.

Доповідач – Берзіна С.В., заступник голови ТК 82.

6. Обговорення пропозицій членів ТК 82 щодо національного плану стандартизації на 2016 рік, погодження остаточних редакцій проектів національних НД та проектів планів розроблення та актуалізації екологічних критеріїв програми екологічного маркування.

Доповідач – Берзіна С.В., голови підкомітетів ТК 82.

7. Про участь в роботі міжнародних технічних комітетів стандартизації (ISO/TC).

Доповідач – Берзіна С.В., голови підкомітетів ТК 82.

8. Різне.

Постановили: затвердити порядок денний.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

Питання № 1.

Про реформування системи стандартизації в Україні, статус і роль екологічних стандартів в системі технічного регулювання та адаптації законодавства України до актів права ЄС у сфері охорони довкілля.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В. яка проінформувала усіх присутніх про основні положення нового Закону України «Про стандартизацію» (2015). Вона зазначила, що згідно статті 8 цього Закону, – технічні комітети стандартизації є суб'єктами стандартизації. Згідно статті 15, – технічний комітет стандартизації є формою співробітництва заінтересованих юридичних та фізичних осіб з метою організації і виконання робіт з міжнародної, регіональної, національної стандартизації у визначених сферах діяльності та за закріпленими об'єктами стандартизації.

Технічні комітети стандартизації не мають статусу юридичної особи.

До повноважень технічних комітетів стандартизації належить:

1) участь у роботі відповідних технічних комітетів стандартизації міжнародних і регіональних організацій стандартизації;

2) розроблення і погодження національних стандартів, кодексів ustalеної практики та змін до них;

3) участь у формуванні програми робіт з національної стандартизації;

4) перевірка і перегляд національних стандартів та кодексів ustalеної практики, розробниками яких вони є;

5) погодження і надання пропозицій щодо скасування та відновлення дії національних стандартів, кодексів ustalеної практики та змін до них.

6) надання роз'яснення щодо положень національних стандартів та кодексів ustalеної практики.

Технічні комітети стандартизації не можуть мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності.

Організаційне забезпечення діяльності технічних комітетів стандартизації, як і раніше здійснюють їх секретаріати.

Технічні комітети стандартизації формуються з урахуванням принципу представництва всіх заінтересованих сторін.

Членство в технічних комітетах стандартизації є добровільним.

Наведені положення Закону відображені в Положенні про ТК 82.

З прийняттям нової редакції Закону України «Про стандартизацію», органи державної влади втратили функцію погодження проектів стандартів як заінтересована сторона, і можуть її виконувати лише через представників у складі профільних ТК або будучи замовником розроблення НД. Виходячи з цієї норми Закону, у лютому 2016 року секретаріат ТК звернувся до усіх органів державної влади з пропозицією стати членом ТК 82 та делегувати до його складу своїх представників. На даний час заяви на членство в ТК були отримані лише від Міноборони, Мінінфраструктури, Держекоінспекції та Держводагенства.

Згідно Закону України «Про стандартизацію» застосування стандартів є обов'язковим, якщо це передбачено в технічних регламентах чи інших

нормативно-правових актах. Екологічні стандарти забезпечують виконання та контроль за дотриманням норм природоохоронного законодавства на технічному рівні. Також розвиток екологічної стандартизації є дуже важливим напрямком в євроінтеграційних процесах, зокрема у сфері охорони довкілля. Тобто в контексті адаптації природоохоронного законодавства України до права ЄС, національні екологічні стандарти, гармонізовані з міжнародними та європейськими стандартами, слід розглядати в якості інструментів імплементації положень Директив та Регламентів ЄС. План розроблення екологічних стандартів має бути невід'ємним додатком до плану імплементації кожної з Директив ЄС у сфері охорони довкілля. Стандартизація є одним з пріоритетних напрямів діяльності майже усіх галузевих Міністерств, на відміну від Мінприроди.

В обговоренні питання прийняли участь: Бондар О.І., Гордієнко Т.Б., Лазарев В.В.

За результатами обговорення постановили:

1. Інформацію Берзіної С.В. прийняти до відома.
2. Секретаріату ТК 82 звернутись на адресу керівництва Мінприроди з пропозицією провести спільне засідання «за круглим столом» з метою обговорення питання посилення спроможності Міністерства виконувати свої функції у сфері технічного регулювання та екологічної стандартизації.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

Питання № 2.

Про прийняття нових членів ТК 82.

СЛУХАЛИ:

Барановську В.Є., яка проінформувала про те, що на адресу секретаріату ТК 82 за останні два місяці надійшло 17 заяв на членство в ТК 82, з яких 15 на колективне членство та 2 заяви – на індивідуальне. Попередньо, секретаріат ТК 82 уважно вивчив усі заяви та рекомендує усіх кандидатів до прийняття у члени ТК 82. До того ж, постало питання про включення зі складу деяких колективних членів ТК, з якими втрачений зв'язок. На неодноразові звернення секретаріату ТК 82, відповідей від таких організацій про подальші наміри працювати у складі ТК 82 не було отримано, деякі з таких організацій припинили свою діяльність або знаходяться у стадії ліквідації. Нею було винесено на голосування пропозицію виключити зі складу ТК 82 організації та їх уповноважених представників згідно Додатку 1 та включити до складу ТК 82 колективних та індивідуальних членів згідно Додатку 2.

Постановили:

1. Виключити зі складу ТК 82 організації та їхніх повноважних представників, згідно Додатку 1.
2. Прийняти до складу ТК 82 колективних членів і делегованих ними представників та індивідуальних членів, згідно Додатку 2.
3. Затвердити оновлений склад ТК 82 згідно Додатку 3.

Голосування: «за» - одноголосно.

СЛУХАЛИ:

Бондаря О.І., якій привітав усіх новообраних членів ТК 82 та рекомендував усім визначитись найближчим часом щодо участі у роботі підкомітетів ТК 82.

Барановську В.Є., яка запропонувала усім новим членам ТК 82 долучитись до обговорень питань за порядком денним та приймати участь у голосуванні.

Берзіну С.В., яка зазначила що наступного тижня секретаріат ТК 82 проведе анкетування усіх членів ТК з метою поглиблення комунікації та налагодження роботи з новими членами ТК.

Питання № 3.

Про зміни в структурі ТК 82.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка зазначила, що сфера стандартизації ТК 82 відповідає сферам стандартизації міжнародних технічних комітетів (ISO/TC): ISO/TC 207 Environmental management (Екологічний менеджмент), ISO/TC 200 Waste (Відходи), ISO/TC 146 Air Quality (Якість повітря), ISO/PC 277 Sustainable procurement (Сталі закупівлі), але це не в повній мірі відображено в структурі ТК.

Бондаря О.І., якій акцентував увагу, на тому, що враховуючи досвід та основний напрям діяльності ТК 82, до сфери його стандартизації необхідно повернути також такий напрям як «екологічне керування». Ця сфера стандартизації раніше належала до сфери стандартизації ТК 82, але була втрачена у період коли ТК не функціонував (у 2003 році) у зв'язку зі створенням ТК 93 «Системи управління».

Горшкова Л.І., якій наголосив на важливості цього питання, у зв'язку з необхідністю впровадження національних стандартів у сфері екологічного управління, вчасно та належної якості, у т.ч. що стосується гармонізації з міжнародними, термінів та визначень, а також за галузевим принципом.

Берзіну С.В., яка запропонували розглянути питання зміни назви ТК 82, на «Охорони довкілля». Така назва більш відповідає міжнародній практиці. До того ж сфера стандартизації, закріплена за ТК 82 згідно наказу Держспоживстандарту України від 11.03.2005 № 63, охоплює не тільки «навколишнє природне середовище». Вона зазначила що 13-й код згідно ДК 004-2008, за яким закріплена сфера стандартизації ТК 82, має назву «Довкілля».

Бузан Г.С., яка запропонувала створити в структурі ТК 82 підкомітет «Оцінка впливів на довкілля», функції секретаріату якого закріпити за Інститутом екологічного управління та збалансованого природокористування. Розвиток серії стандартів за кодом згідно ДК 004-2008 – 13.020.30. Оцінювання впливу на довкілля, має відігравати значну роль в розвитку системи екологічної стандартизації у сфері оцінювання екологічних впливів на навколишнє середовища та імплементації законодавства ЄС у цієї сфері.

Берзіну С.В., яка запропонувала ліквідувати підкомітет «Екологічні спостереження», у зв'язку з припиненням діяльності «дзеркального» підкомітету у складі ISO/TC 207 та замість нього створити підкомітет «Атмосферне повітря», згідно закріпленої за ТК 82 сфери стандартизації та за структурою згідно підкомітетів міжнародного технічного комітету ISO/TC 146 Air Quality (Якість повітря): ISO/TC 146/SC 1 (стаціонарні джерела забруднень), ISO/TC 146/SC 3 (оточуюча атмосфера) ISO/TC 146/SC 4 (загальні аспекти).

Бондаря О.І., якій зазначив що цілком логічно було б розширити сфери діяльності ТК 82 у сфері екологічного маркування, враховуючи що саме експерти ТК 82 приймають активну участь в перегляді міжнародних стандартів серії ISO 14020, до того ж ТК 82 є розробником Технічного регламенту з екологічного маркування та згідно Угоді з Мінприроди забезпечує його супровід, у т.ч. в частині що стосується розроблення екологічних критеріїв для української програми екологічного маркування.

Фурдичко О.І., якій акцентував увагу на існуванні практики за узгодженням між ТК – дублювання сфери стандартизації, виходячи з нагальної потреби та досвіду роботи. Отже, за узгодженням з ТК 93 – ТК 82 має можливість розширити свою сферу стандартизації.

За результатами обговорення постановили:

1. Змінити назву ТК 82 з «Охорона навколишнього природного середовища України» на «Охорона довкілля», секретаріату ТК 82 внести необхідні зміни до Положення про ТК 82 та подати відповідні звернення до компетентних органів щодо затвердження їх у встановленому порядку.

2. Затвердити оновлену структуру ТК 82 згідно Додатку 4, по що інформувати національний орган стандартизації (ДП УкрНДНЦ).

3. Звернутись на адресу національного органу стандартизації (ДП УкрНДНЦ) з проханням надати роз'яснення щодо розширення сфери стандартизації ТК 82 згідно кодів ДК 004-2008:

13.020.10. Керування довкіллям

13.020.50. Екологічне маркування

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

Питання №4.

Про організацію роботи у сфері екологічної стандартизації та результати діяльності ТК 82 у 2015 році (обговорення проекту звіту).

СЛУХАЛИ:

Барановську В.Є., яка поінформувала, що за зверненням на адресу підкомітетів, секретаріатом ТК 82 були отримані звіти про їх діяльність та пропозиції до плану роботи ТК на 2016 рік. У 2015 році Мінприроди не замовляло послуги на розроблення чи актуалізацію жодного НД, не зважаючи на численні пропозиції від ТК 82. У 2015 році національним органом стандартизації були затверджені національні стандарти у сфері управління парниковими газами,

розроблені на замовлення Міністерства у 2013 році. Секретаріат підкомітету ТК 82 «Оцінка життєвого циклу» вів активну роботу у складі робочих груп ISO/TC 207 з розробляння міжнародних стандартів серії ISO 14040 та перегляду стандартів з екологічного маркування. Вона запропонувала винести на голосування проект звіту про діяльність ТК, якій був підготовлений секретаріатом ТК 82 згідно узагальненої інформації.

В обговоренні звіту прийняли участь: Горшков Л.І., Берзіна С.В.

За результатами обговорення постановили:

Затвердити звіт про діяльність ТК 82 в пропонованій секретаріатом ТК 82 редакції, згідно Додатку 5.

Голосування: «за» - одностанно.

Рішення прийнято.

Питання № 5.

Про організацію взаємодії ТК 82 з структурними підрозділами Міністерства екології та природних ресурсів України та іншими заінтересованими організаціями.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка проінформувала, що згідно Положення про Мінприроди, – однією з функцій Міністерства є реалізація політики у сфері технічного регулювання. Цей напрям передбачатиме у т.ч. розвиток стандартизації у сфері охорони довкілля та раціонального природокористування, а також сприяння розвитку систем екологічного управління та маркування.

Бондаря О.І., якій зазначив, що нажалі «рідне» для ТК 82 Міністерство екології за останні 10 років замовило розробляння лише 3 стандарти у сфері поводження з відходами у 2005 році, 4 – у сфері управління парниковими газами та один щодо альтернативного палива автомобільного у 2013 році. При цьому природоохоронна галузь вимушена працювати на застарілих ГОСТах, запроваджених у 60-70 роках минулого століття, які мають бути скасовані в цьому році. І наприклад, якщо найближчим часом, на заміну підлягаючих скасуванню у 2016 році всіх ГОСТів розроблених до 1991 року, не будуть впроваджені нові національні стандарти, буде унеможливлена подальша робота Держекоінспекції, про що секретаріат ТК 82 неодноразово інформував Міністерство, починаючи з 2014 року.

Берзіну С.В., яка акцентувала увагу на тому, що і на даний час, нажалі, ситуація не змінюється на краще. Керівництво лише окремих структурних підрозділів Міністерства – Департамент кліматичної політики, Департамент екологічної безпеки та поводження з відходами та відділ екологічної оцінки (експертизи), розуміючи важливість розвитку екологічної стандартизації опрацювали пропозиції ТК 82 щодо розвитку екологічної стандартизації за закріпленням напрямом діяльності та провели робочі консультації, за результатами яких була визначена пріоритетна тематика розробляння проектів ДСТУ. Решта керівників структурних підрозділів проігнорували неодноразові

звернення, зокрема профільний структурний підрозділ Міністерства у сфері технічного регулювання, – Управління екологічного моніторингу, аудиту та атмосферного повітря. Саме тому сьогодні ТК 82 не має можливості винести на розгляд узгоджені з Міністерством пропозиції щодо розроблення на 2016 рік стандартів у сфері охорони атмосферного повітря, екологічного моніторингу та план заходів із застосування Технічного регламенту з екологічного маркування.

Іоніну О.В., заступника директора Департаменту економіки та фінансів Мінприроди, яка зазначила що розроблення екологічних стандартів належить до природоохоронних заходів згідно постанові Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» (пункт 79). Згідно чинного Порядку планування та фінансування природоохоронних заходів, затвердженого наказом Мінекоресурсів України від 21.05.2002 № 189, подавачами запитів на фінансування НД робіт з розроблення екологічних стандартів на даний час можуть бути виключно структурні підрозділи Міністерства. Також, вона зазначила що потенційно, фінансування робіт з екологічної стандартизації може також здійснюватися і за рахунок коштів секторальної бюджетної підтримки ЄС. Але в будь-якому випадку, структурний підрозділ Міністерства, розглянувши пропозиції ТК 82 має оцінити нагальну потребу у впровадженні того чи іншого стандарту, і подати відповідний запит на фінансування згідно встановленого Порядку. Також, Оксана Вікторівна рекомендувала ТК 82 розробити та узгодити із структурними підрозділами Міністерства орієнтовний план актуалізації та розроблення стандартів до 2020 року, з метою належного планування фінансування таких робіт.

Постановили:

1. Секретаріату ТК 82 внести на розгляд до Мінприроди України пропозиції щодо замовлення на фінансування НД робіт з актуалізації та розроблення екологічних стандартів на 2016 рік згідно тематики, ухваленої на цьому засіданні.

2. Членам та підкомітетам ТК 82 надати на адресу секретаріату ТК 82 пропозиції до орієнтовного плану актуалізації та розроблення екологічних стандартів до 2020 року за формою згідно Додатку 6, в термін до 01.05.2016 р.

3. Доручити заступнику голови ТК 82 – Берзіній С.В. організувати проведення робочих консультацій між ТК 82 та структурними підрозділами Мінприроди щодо актуальності пропонованої членами та підкомітетами ТК 82 тематики щодо актуалізації та розроблення екологічних стандартів до 2020 року.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

Питання № 6.

Обговорення пропозицій членів ТК 82 щодо національного плану стандартизації на 2016 рік, погодження остаточних редакцій проектів

національних НД та проектів планів розроблення та актуалізації екологічних критеріїв програми екологічного маркування.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка винесла на погодження пропозиції від ТК 175 «Сталий розвиток суспільства» до Програми робіт з національної стандартизації на 2016 рік. Вона зазначила, що враховуючі споріднену сферу стандартизації між ТК 82 та ТК 175, за зверненням ТК 175 та встановленою процедурою ТК 82 має погодити пропозиції щодо розроблення проектів національних стандартів:

ДСТУ. Злакові культури. Методи оцінювання екологічних ризиків.

ДСТУ. Овочеві культури. Методи оцінювання екологічних ризиків.

ДСТУ Менеджмент навколишнього середовища. Оцінка екологічної ефективності систем продуктів. Принципи, вимоги та керівні вказівки (шляхом гармонізації з ISO 14045:2012).

ДСТУ. Екологічний менеджмент. Водний слід. Принципи, вимоги та керівні вказівки (шляхом гармонізації з ISO 14046:2014).

При цьому, вона акцентувала увагу на тому, що стандарти ISO 14045:2012 та ISO 14046:2014 за сферою стандартизації належать до сфери ТК 82 (згідно ДК 004-2008 код 13.020.60 Критерії оцінювання життєвого циклу продукції), до цього ж експерти ТК 82 приймали участь в розробленні цих міжнародних стандартів.

Фурдичко О.І., голову ТК 175, якій зазначив що в будь-якому випадку ТК 82 буде приймати участь в погодженні редакцій ДСТУ на пропоновані стандарти і ТК 175 відкритий до співпраці.

Берзіну С.В., яка запропонувала узгодити пропозиції ТК 175 до Національного плану стандартизації на 2016 рік, за умови створення спільних робочих груп між ТК 82 та ТК 175, для належного опрацювання саме проектів стандартів, які потім будуть погоджуватися. Саме за таких умов може бути узгоджено розроблення пропонованих проектів ДСТУ ISO 14045:20__ та ДСТУ ISO 14046:20__. До того ж, враховуючи те, що за українським перекладом «Environmental management» згідно ДК 004:2008 код 13.020.10. має назву «Керування довкіллям» (незважаючи на численні дискусії стосовно коректності цього перекладу), по суті змісту та згідно вимог ДСТУ 1.7, назви стандартів що пропонуються до впровадження шляхом гармонізації слід замінити на:

ДСТУ ISO 14045:20__ Керування довкіллям. Оцінювання екологічної ефективності подукційних систем. Принципи, вимоги та настанови. (ISO 14045:2012, IDT).

ДСТУ ISO 14046:20__ Керування довкіллям. Водний слід. Принципи, вимоги та настанови. (ISO 14046:2014, IDT).

За результатами обговорення постановили:

1. Узгодити пропозиції від ТК 175 до Національного плану стандартизації на 2016 рік щодо розроблення проектів національних стандартів:

ДСТУ. Злакові культури. Методи оцінювання екологічних ризиків.

ДСТУ. Овочеві культури. Методи оцінювання екологічних ризиків.

2. Узгодити пропозиції від ТК 175 до Національного плану стандартизації на 2016 рік щодо розроблення проектів національних стандартів шляхом гармонізації, за умов погодження технічного завдання та створення спільних робочих груп з ТК 82:

ДСТУ ISO 14045:20__ Керування довкіллям. Оцінювання екологічної ефективності подукційних систем. Принципи, вимоги та настанови. (ISO 14045:2012, IDT).

ДСТУ ISO 14046:20__ Керування довкіллям. Водний слід. Принципи, вимоги та настанови. (ISO 14046:2014, IDT).

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка винесла на узгодження пропозиції від Інституту екологічного управління та збалансованого природокористування щодо розроблення національних стандартів у сфері оцінювання впливів на довкілля:

ДСТУ. Оцінювання впливу на довкілля. Оцінка впливів та ризиків для довкілля та керування ними. Загальні вимоги до методів оцінювання та оформлення висновку.

ДСТУ. Оцінювання впливу на довкілля. Раціональне використання та попередження забруднення довкілля. Загальні вимоги до методів оцінювання та оформлення висновку.

ДСТУ. Оцінювання впливу на довкілля. Збереження біорізноманіття та стале управління живими природними ресурсами. Загальні вимоги до методів оцінювання та оформлення висновку.

ДСТУ-Н. Оцінювання впливу на довкілля. Настанова щодо до застосування стандартів у сфері охорони довкілля, здоров'я та безпеки.

Пернікозу Г.А., навальника відділу екологічної оцінки (експертизи) Мінприроди, яка розповіла що екологічні стандарти можуть розглядатися у якості стандартизованих методів, критеріїв та настанов для оцінювання впливів на навколишнє середовище (ОВНС). За результатами проведення консультацій з експертами ТК 82 було узгоджено розроблення базових національних стандартів у сфері ОВНС на основі стандартів Світового Банку.

За результатами обговорення постановили:

Ухвалити пропозиції від Інституту екологічного управління та збалансованого природокористування щодо розроблення національних стандартів у сфері оцінювання впливів на довкілля без зауважень.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка винесла на узгодження пропозиції від ПК 4 ТК 82 «Управління відходами, їх знешкодження та переробка» щодо розроблення національних стандартів у сфері поводження з небезпечними відходами:

ДСТУ-Н Захист довкілля. Поводження з відходами. Настанова щодо управління небезпечними відходами.

ДСТУ Захист довкілля. Поводження з відходами. Критерії щодо припинення статусу відходів та їх кваліфікації у якості вторинної сировини чи матеріалів.

ДСТУ Захист довкілля. Поводження з відходами. Критерії належності відходів до побічних продуктів.

ДСТУ Рідинні відходи. Осади. Визначення вмісту нафтопродуктів у воді методом інфрачервоної спектроскопії.

ДСТУ EN 12766-1:20__ Відходи. Нафтопродукти і відпрацьовані мастила. Визначення вмісту поліхлорбіфенілів та їх похідних в нафтопродуктах і спрацьованих оливах. Частина 1: Метод газової хроматографії із застосуванням електронно-захватного детектора.

ДСТУ EN 12766-2:20__ Відходи. Визначення вмісту поліхлорбіфенілів та їх похідних в нафтопродуктах і спрацьованих оливах. Частина 2: Метод обчислення вмісту поліхлорованих біфенілів.

ДСТУ EN 12766-3:20__ Відходи. Визначення вмісту поліхлорбіфенілів та їх похідних в нафтопродуктах і спрацьованих оливах. Частина 3: Визначення та кількісна оцінка поліхлорованих бензолу і толуолу методом газової хроматографії із застосуванням електронно-захватного детектора.

За результатами обговорення постановили:

Ухвалити пропозиції від ПК 4 ТК 82 «Управління відходами, їх знешкодження та переробка» щодо розробляння національних стандартів у сфері поведження з небезпечними відходами без зауважень.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка винесла на узгодження пропозиції від ПК 1 ТК 82 «Екологічний аудит» щодо розробляння технічного регламенту та національних стандартів у сфері управління парниковими газами:

Технічний регламент щодо верифікації та акредитації органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках.

ДСТУ. Парникові гази. Настанова щодо верифікації та акредитації органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Настанова щодо ролі верифікатора та компетентного органу.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Настанова щодо визначення цілі та галузі верифікації.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Настанова щодо аналізу ризику верифікатора.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Настанова щодо аналізу процесу.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Методи відбору даних.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Аудит місць розташування установок. Настанова щодо застосування.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Настанова щодо звітності з верифікації.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Вимоги до компетенції верифікатора.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Зв'язок між Технічним регламентом щодо верифікації та акредитації та ДСТУ ISO 14065. Вимоги та настанови щодо застосування.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Кращий досвід застосування ISO 14065 в системі керування верифікатора.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Кращий досвід застосування ISO 14065 для постійного забезпечення неупередженості та незалежності верифікатора та управління конфліктами.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Зв'язок між Технічним регламентом щодо верифікації та акредитації та ДСТУ ISO 17011. Вимоги та настанови щодо застосування.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Документація щодо обміну інформацією. Вимоги та настанови щодо застосування.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Вимоги та настанови щодо сертифікації.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності по викидам парникових газів на установках. Настанова щодо розподілу часу для здійснення верифікації.

ДСТУ. Парникові гази. Верифікація та акредитація органів з оцінки відповідності для здійснення верифікації звітності про викиди парникових газів на установках. Настанова щодо розподілу часу верифікатора.

ДСТУ ISO 14066:20XX Парникові гази. Вимоги до компетентності груп з валідації та верифікації парникових газів.

ДСТУ ISO/TR 14067:20XX Парникові гази. Вуглецевий слід продукції. Вимоги та керівні принципи щодо кількісного визначення та обміну інформацією.

ДСТУ ISO/TR 14069:20XX Парникові гази. Кількісне визначення і звітність про викиди та видалення парникових газів на рівні організації. Керівництво по застосуванню ДСТУ ISO 14061.

За результатами обговорення постановили:

Ухвалити пропозиції від ПК 1 ТК 82 «Екологічний аудит» щодо розроблення технічного регламенту та національних стандартів у сфері управління парниковими газами без зауважень.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка винесла на узгодження пропозиції від ТОВ «Науково-технічний центр Союзу хіміків України» (член ТК 82) щодо розроблення національних стандартів у сфері захисту довкілля:

ДСТУ Захист довкілля. Класифікація небезпеки і маркування хімічної продукції та сумішей. Загальні принципи та методи.

ДСТУ Захист довкілля. Паспорт безпеки хімічної продукції (на заміну ДСТУ ГОСТ 30333:2009 Паспорт безпечності хімічної продукції).

Вона зазначила, що впровадження зазначених стандартів забезпечить запровадження системи управління небезпечними хімічними речовинами згідно вимог міжнародних стандартів та наближення української нормативної бази до вимог Регламенту Комісії (ЄС) № 1907/2006 (REACH), Регламенту Комісії (ЄС) №453/2010.

За результатами обговорення постановили:

Ухвалити пропозиції від ТОВ «Науково-технічний центр Союзу хіміків України» щодо розроблення національних стандартів у сфері щодо розроблення національних стандартів у сфері захисту довкілля без зауважень.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка винесла на узгодження пропозиції від НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» Мінприроди України (член ТК 82) щодо розроблення національних стандартів у сфері управління стічним водами та охорони атмосферного повітря:

ДСТУ. Осад стічних вод. Підготування органо-мінеральної суміші з осаду стічних вод.

ДСТУ. Викиди газопилові промислові. Методика вимірювань параметрів (тиску, температури, швидкості, об'ємної витрати та вологості) газопилових потоків, які відходять від стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря (на заміну ГОСТ 17.2.4.06-90, ГОСТ 17.2.4.07-90, ГОСТ 17.2.4.08-90 що мають бути скасовані у 2016 році).

ДСТУ. Викиди газопилові промислові. Настанови з відбору проб.

Волохову А.І., начальника відділу інструментально-лабораторного контролю Департаменту оперативного контролю та організаційно-аналітичного забезпечення Держекоінспекції України (член ТК 82), яка зазначила що одним з користувачів ГОСТ 17.2.4.06-90, ГОСТ 17.2.4.07-90, ГОСТ 17.2.4.08-90 є Держекоінспекція України, яка зазначені пропозиції не підтримує. Вона запропонувала розглянути пропозиції від Держекоінспекції України, щодо розроблення та впровадження на заміну ГОСТ 17.2.4.06-90, ГОСТ 17.2.4.07-90, ГОСТ 17.2.4.08-90 національних стандартів:

ДСТУ. Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Методи визначення швидкості та об'ємної витрати газопилових потоків.

ДСТУ. Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Методи визначення тиску та температури газопилових потоків.

ДСТУ. Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Методи визначення вологості газопилових потоків.

ДСТУ. Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Настанови щодо відбирання проб промислових викидів.

За результатами обговорення постановили:

1. Ухвалити пропозиції від НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» щодо розроблення ДСТУ. Осад стічних вод. Підготування органо-мінеральної суміші з осаду стічних вод.

2. Ухвалити пропозиції від Держекоінспекції України щодо розроблення на заміну ГОСТ 17.2.4.06-90, ГОСТ 17.2.4.07-90, ГОСТ 17.2.4.08-90 національних стандартів:

ДСТУ. Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Методи визначення швидкості та об'ємної витрати газопилових потоків.

ДСТУ. Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Методи визначення тиску та температури газопилових потоків.

ДСТУ. Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Методи визначення вологості газопилових потоків.

ДСТУ. Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Настанови щодо відбирання проб промислових викидів.

Голосування: «за» - одногосно.

Рішення прийнято.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка винесла на обговорення питання погодження остаточної редакції проекту НД Стічні води. Настанови щодо встановлення технологічних нормативів відведення дощових стічних вод у водні об'єкти. Розробник НД – НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем». Вона зазначила, що проект остаточної редакції НД був попередньо розісланий членам ТК 82 для попереднього ознайомлення і запропонувала усі присутнім прийняти участь в обговоренні проекту ДСТУ.

Михіну Л.І., к.б.н., наукового співробітника Інституту громадського здоров'я АМН України ім. О.М. Марзєєва (член ТК 82), яка перелічила зауваження до нормативного документу ДСТУ Стічні води. Настанови щодо встановлення технологічних нормативів відведення дощових стічних вод у водні об'єкти:

1. В розділі 6 «Класифікація забудованої території щодо ступеня забрудненості та хімічного складу стічної води (дощової чи талої)» в таблиці 6.1 відсутні показники стічної води групи II - «Ділянки упорядкованої території з забудовою одно- та багатопверховими будинками і дорогами місцевого значення, що мають організоване водовідведення» (стор. 8-9).

2. В таблиці 6.3, де наведені усереднені показники забруднення стічної води (дощової чи талої) з територій груп IV-V, надані величини тільки одного важкого металу – свинцю. З нашої точки зору, необхідно додати в таблицю значення величини таких важких металів, як кадмій, нікель та хром, які будуть накопичуватись у смітті з автодоріг (змети) і далі мігрувати до стічних вод (стор. 11).

3. В таблиці 6.4 – «Специфічні домішки, які можуть бути у стічній воді (дощовій чи талій) підприємств VII групи в підрозділі «Кольорова металургія» наведені такі важкі метали, як мідь, титан, свинець, алюміній, миш'як, а також масла та смоли, необхідно додати величини специфічних та токсичних речовин: кадмію, нікелю та хрому (стор. 12).

4. В таблиці 6.2 – «Вміст розчинених домішок з різноманітних водозборів у стічній воді (дощовій)» наведений такий показник, як «Летуча частка сухого залишку» (стор. 9). Необхідно уточнити це поняття, що воно означає?

5. Також, в НД необхідно зазначити, що після скиду очищених стічних вод у поверхневу водойму, якість води у водоймі повинна відповідати діючому в Україні санітарному законодавству: СанПиН № 4630-88 «Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения», СанПиН № 4631-88 «Санитарные правила и нормы охраны прибрежных вод морей от загрязнения в местах водопользования населения».

Барановську В.Є., яка зазначила що представник розробника на засіданні відсутній, у зв'язку з чим немає можливості прокоментувати зауваження. Вона

запропонувала поставити на голосування питання повернення остаточної редакції НД на доопрацювання, з врахуванням зазначених зауважень.

За результатами обговорення постановили:

1. Погодити зауваження до остаточної редакції проекту ДСТУ Стічні води. Настанови щодо встановлення технологічних нормативів відведення дощових стічних вод у водні об'єкти.

2. Повернути проект НД розробнику на доопрацювання.

3. Розглянути допрацьований проект НД на черговому засіданні ТК 82.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

СЛУХАЛИ:

Горшкова Л.І., голову ПК 1 ТК 82 «Екологічний аудит», якій наголосив на нагальній потребі провести актуалізацію словника термінів до серії стандартів ISO 14000, шляхом гармонізації стандарту ISO 14050 в редакції 2009 року, на зміну застарілого ДСТУ ISO 14050:2004 Екологічне керування. Словник термінів. В при розроблянні оновленої редакції словника – виправити некоректний переклад окремих термінів та визначень.

Картавцева О.М., директора ДП «Екологічні інновації» (член ТК 82), якій підтримав пропозицію, зазначивши що ДСТУ ISO 14050:2004 не узгоджений зі сталою термінологією що застосовується у нормативно-правовій базі, в наслідок чого виникає різне тлумачення тих чи тих визначень.

Берзіну С.В., яка зазначила що нажаль, на даний час, в Міністерстві відсутній структурний підрозділ, якій би відповідав за сприяння впровадженню систем екологічного управління, отже, по суті замовника на фінансування розробляння нової редакції ДСТУ ISO 14050, шляхом гармонізації з ISO 14050:2009 немає. Вона зазначила, що якщо буде створена ініціативна група, стандарт може бути розроблений власними зусиллями членів ПК 1 ТК 82 «Екологічний аудит».

В обговоренні питання прийняли участь: Горшков Л.І., Картавцев О.М., Барановська В.Є., які зазначили що готові працювати в ініціативній робочій групі.

За результатом обговорення постановили:

1. Підтримати ініціативу ПК 1 ТК 82 «Екологічний аудит» щодо розробляння в ініціативному порядку проекту ДСТУ ISO 14050:20__ Системи екологічного управління. Словник термінів. (ISO 14050:2009, IDT).

2. Секретаріату ТК 82 узгодити з ТК 93 розробляння проекту ДСТУ ISO 14050:20__ Системи екологічного управління. Словник термінів. (ISO 14050:2009, IDT).

3. За погодженням з ТК 93 розробляння проекту ДСТУ ISO 14050:20__ Системи екологічного управління. Словник термінів. (ISO 14050:2009, IDT), доручити голові ПК 1 ТК 82 «Екологічний аудит» – Горшкову Л.І.:

3.1 сформувати в ініціативному порядку склад робочої групи з розроблення проекту національного стандарту;

3.2 подати склад робочої групи на затвердження до секретаріату ТК 82.

Голосування: «за» - одностайно.

Рішення прийнято.

СЛУХАЛИ:

Бузан Г.С., секретаря ПК 3 ТК 82 «Оцінка життєвого циклу», яка винесла на обговорення плани актуалізації та розроблення екологічних критеріїв згідно Додатку 6.

Берзіну С.В., яка зазначила що екологічні критерії розробляються згідно Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування типу I. Принципи та методи (ISO 14024:1999, IDT) і впроваджуються до української добровільної системи екологічної сертифікації та маркування у форматі СОУ.

Гордієнко Т.Б., яка зауважила що з набуттям чинності Закону України «Про стандартизацію», формат СОУ припиняє існувати з січня 2017 року, отже є потреба переглянути формат впровадження екологічних критеріїв на ДСТУ або СП.

Берзіну С.В., яка зазначила що пропозиції Гордієнко Т.Б. є актуальними, але в світовій практиці відсутні приклади надання екологічним критеріям статусу «національний стандарт». Також цього не передбачено і положеннями Технічного регламенту з екологічного маркування. Питання щодо переходу на формат СП потребує вивчення та обговорення на рівні Координаційної ради з екологічного маркування. В будь якому випадку на даний час обговорюватиметься питання тематичної актуалізації екологічних критеріїв розроблених до 2011 року з метою їх гармонізації до критеріїв програм екологічного маркування ЄС та країн Європи, враховуючі базові критерії Global Ecolabelling Network, а також розроблення нових стандартів.

Бузан Г.С., яка зазначила що актуалізація та розроблення екологічних критеріїв здійснюється зусиллями членів ПК 3 ТК 82 «Оцінка життєвого циклу» згідно [Угоди з Мінприроди України та іншими заінтересованими організаціями про співробітництво щодо розвитку в Україні системи екологічно безпечного споживання та екологічного маркування відповідно міжнародних та європейських вимог від 11 жовтня 2012 року](#) (надалі – Угода).

Берзіну С.В., яка зазначила що понад місяць тому на адресу Мінприроди України були внесені пропозиції щодо актуалізації Угоди шляхом підписання її оновленої редакції. Вона запитала у присутнього на засіданні представника від профільного структурного підрозділу Міністерства – головного спеціаліста відділу моніторингу довкілля, аудиту та технічного регулювання, Черненко В.В., чи сформована позиція Міністерства щодо порушеного питання.

Черненко В.В., якій відповів, що проект Угоди був розісланий на розгляд та надання пропозицій до структурних підрозділів Міністерства. На даний час узагальнені пропозиції знаходяться на розгляді у керівництва.

За результатом обговорення постановили:

1. Затвердити плани актуалізації та розроблення екологічних критеріїв на 2016 рік згідно Додатку 7.

2. Рекомендувати Мінприроди України прискорити розгляд оновленої редакції Угоди, у разі необхідності внесень змін чи доповнень до пропонованої редакції, – провести робочі консультації з представниками Секретаріату ТК 82 та сторонами Угоди.

3. Рекомендувати Координаційній раді з екологічного маркування розглянути питання щодо доцільності заміни статусу стандарту, яким впроваджуються екологічні критерії.

4. Секретаріату ТК 82 проінформувати Мінприроди про ухвалене рішення.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

Питання № 7.

Про участь в роботі міжнародних технічних комітетів стандартизації (ISO/TC).

СЛУХАЛИ:

Барановську В.Є., яка запропонувала делегувати до участі у роботі технічних комітетів/підкомітетів:

ISO/TC 207/TCG (координаційна термінологічна група), ISO/TC 207/SC 1 (системи екологічного управління), ISO/TC 207/SC 2 (аудит та відповідні дослідження доквілля), – голову ПК 1 ТК 82 «Екологічний аудит», к.ф-м.н. Горшкова Л.І.;

ISO/TC 207/WG 8 (облік витрат матеріальних потоків – загальні принципи та структура), ISO/TC 207/WG 10 (екологічний дизайн), ISO/TC 207/SC 5 (оцінювання екологічних характеристик), ISO/TC 207/SC 7 (парникові гази), ISO/PC 277 (сталі закупівлі), – голову ПК 3 ТК 82 «Оцінка життєвого циклу», Берзіну С.В.;

ISO/TC 207/SC 4 (оцінювання екологічних впливів), ISO/TC 146/SC 1 (стаціонарні джерела забруднень), ISO/TC 146/SC 3 (оточуюча атмосфера) ISO/TC 146/SC 4 (загальні аспекти), – секретаря ПК 6 ТК 82 «Оцінювання екологічних впливів», Картавцева О.М.

Лишити без змін уповноваженим голосуючим за проектами стандартів ISO – Берзіну С.В.

Рекомендувати Державної академії післядипломної освіти та управління призначити представником від секретаріату ТК 82 із знанням англійської мови для перегляду та редагування проектів стандартів призначити – старшого викладача кафедри методології для сталого розвитку, Рогачову М.В.

Постановили:

1. Затвердити відомості про участь в роботі міжнародних технічних комітетів стандартизації (ISO/TC) делегованих представників від ТК 82 згідно Додатку 8.

2. Секретаріату ТК 82 проінформувати національний орган стандартизації (ДП УкрНДНЦ) про ухвалене рішення.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

Питання «Різне».

Берзіну С.В., яка звернула увагу на оновлення нормативної бази з національної стандартизації. Стандарти у сфері національної стандартизації є керівними для організацій, які приймають участь в замовленні, розроблянні, актуалізації чи погодженні національних стандартів.

Ознайомитись з проектами оновлених редакцій стандартів у сфері національної стандартизації можна за посиланням:

http://www.ukrndnc.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1200&Itemid=57

Замовити та придбати чинні ДСТУ 1.2, 1.5 в редакції 2015, як і інші чинні стандарти можна в фонді нормативної документації ДП УкрНДНЦ: <http://www.ukrndnc.org.ua> З 2016 року ДП УкрНДНЦ пропонує електронний формат продажу НД, що є дуже зручним.

Також вона акцентувала увагу, що ДП УкрНДНЦ розроблений проект ДСТУ 1.14:20__ Національна стандартизація. Технічні комітети стандартизації. Основні положення. Цей стандарт визначає порядок створення, діяльності/припинення діяльності ТК, їх основні функції, вимоги до структури та організації, повноваження і відповідальність голови ТК, відповідального секретаря та членів ТК, правила виконання робіт та звітування.

Положення цього стандарту призначені до застосування центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання і т. ін., провідними науковцями та фахівцями, які виконують роботи зі стандартизації, беручи участь у діяльності ТК.

З моменту набуття чинності проекту ДСТУ 1.14 ТК 82 має провести у відповідність до вимог цього стандарту своє Положення та керуватися ним у своїй діяльності.

Постановили:

Інформацію Берзіної С.В. прийняти до відома.

Голосування: «за» - одноголосно.

Рішення прийнято.

Протокол вела

В.С. Барановська